Dosarul nr. 2-1343/2024

2-24006955-12-2-16012024

H O T Ă R Î R E

în numele Legii

05 iulie 2024 **mun. Chişinău**

Judecătoria Chişinău (sediul Centru)

instanța compusă din

președintele ședinței, judecător Igor Pulbere

grefier Mădălina Ungureanu

a judecat în şedinţă publică cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Daniel Gociu către SRL „ProEstim Imobil”, privind încasarea prejudiciului moral, -

a c o n s t a t a t

La 02 ianuarie 2024, reclamantul Daniel Gociu a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva SRL „ProEstim Imobil”, solicitînd încasarea prejudiciului moral în cuantum de 5000 lei. Ulterior, prin cererea de concretizare a pretențiilor, reclamantul a majorat suma prejudiciului moral solicitat pînă la 10 000 lei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că la 26 aprilie 2022 a depus la Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (CNPDCP) o plîngere privind verificarea legalității operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, stocate în Registrul Bunurilor Imobile (RBI), și pretinsa încălcare a dreptului de acces a subiectului de date cu caracter personal Daniel Gociu de către pîrîtul SRL „ProEstim Imobil”.

La 05 august 2022, CNPDCP a emis Decizia nr. 132 prin care a constatat încălcările prevederilor art. 4, alin. (1) lit. a) și b), art. 5 alin. (1) ale Legii nr. 133 din 08 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal, de către pîrîtul SRL „ProEstim Imobil”.

Reclamantul a relatat că, la 02 septembrie 2022, CNPDCP a întocmit Procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 02/1-08/76/22-75 în privința pîrîtului SRL „ProEstim Imobil”, iar reclamantul Daniel Gociu a fost recunoscut și consemnat în calitate de victimă, procesul-verbal fiind remis în instanță conform competenței.

La 19 ianuarie 2023, de către Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, a fost emisă hotărîrea pe dosarul nr. 4-3295/2022, prin care pîrîtul SRL „ProEstim Imobil Grup” a fost recunoscut vinovat de săvîrșirea contravenției prevăzute de art. 74^1 alin. (1) Cod contravențional.

Reclamantul a susținut că, ca urmare a acțiunilor ilegale ale pîrîtului SRL „ProEstim Imobil” în ceea ce ține de accesarea și prelucrarea ilegală a datelor sale cu caracter personal, fără știrea și fără consimțămîntul său, în lipsa unui temei legal, i-a fost cauzat un prejudiciu moral a cărui valoare a fost apreciată inițial în mărime de 5 000 lei, ulterior majorată la 10 000 lei.

În susținerea poziției sale, reclamantul s-a referit la art. 18 din Legea nr. 133/2011 cu privire la protecția datelor cu caracter personal, care prevede că orice persoană care a suferit un prejudiciu în urma unei prelucrări de date cu caracter personal efectuată ilegal sau căreia i-au fost încălcate drepturile și interesele garantate de lege are dreptul de a sesiza instanța de judecată pentru repararea prejudiciilor materiale și morale. De asemenea, reclamantul a invocat prevederile art. 19 din Codul civil, art. 45 din Codul contravențional, precum și art. 2036 și art. 2037 din Codul civil, care reglementează condițiile și criteriile de determinare a mărimii despăgubirii pentru prejudiciul moral.

La 26 iunie 2024, pîrîtul SRL „ProEstim Imobil” a depus o referință prin care a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată.

În motivarea poziției sale, pîrîtul a comunicat că SRL „ProEstim Imobil” prestează servicii de evaluare a bunurilor imobile și mobile și deține calitatea de operator de date cu caracter personal. În cadrul activității sale, pîrîtul analizează continuu piața bunurilor imobile pentru a avea posibilitatea de a stabili valoarea bunurilor care sunt supuse evaluării.

Pîrîtul a relatat că, în vederea executării Contractului de prestări servicii nr. 257 din 29 mai 2012, actualizat conform acordului adițional nr. 257-BCD din 19 martie 2015, de către evaluatorul stagiar Eșanu Antonela au fost accesate anunțurile publice plasate pe internet cu privire la bunurile imobile spre vînzare cu aceiași indicatori ca obiectul supus evaluării, în vederea utilizării metodei de analiză a vînzărilor comparabile.

Astfel, a fost depistat anunțul plasat de către reclamantul Gociu Daniel cu privire la vînzarea bunului imobil amplasat în mun. Chișinău, sector *****, str. *****. Nefiind concretizată în anunț adresa exactă, evaluatorul a telefonat la nr. de contact *****, indicat în anunț, și a fost comunicată adresa concretă – mun. Chișinău, sector *****, str. ***** nr. 115.

După adresa obținută, evaluatorul a identificat numărul cadastral al bunului imobil, iar din motiv că în anunțurile de vînzare deseori nu se indică corect nici destinația terenurilor și nici suprafața acestora, unul din evaluatorii companiei, care avea sarcina de a evalua un teren similar amplasat în regiunea dată, a accesat acest număr cadastral în RBI pentru a verifica informația

referitoare la bunul imobil în vederea efectuării unui raport de evaluare care să includă doar informație veridică. Informația referitoare la bunul imobil care a fost accesat în RBI a fost inclusă în Raportul de evaluare nr. 2110/112-93R din 21 octombrie 2021.

Pîrîtul a atras atenția asupra faptului că anterior, la 20 octombrie 2021, cînd evaluatorul accesa Registrul Bunurilor Imobile, la rubrica „Datele cu caracter personal" era setat automat „De inclus în raport". Ulterior, a fost modificat portalul informațional datorită mai multor incidente de acest gen, și la rubrica „Datele cu caracter personal" a fost modificat și setat automat „De exclus din raport".

Pîrîtul a argumentat că evaluatorul nu a acționat în vederea prelucrării datelor cu caracter personal ale reclamantului Daniel Gociu și a vizat doar bunul imobil de interes în scopul efectuării unui raport de evaluare cu inserarea doar a unor informații veridice, evaluatorul purtînd răspundere pentru inserarea informațiilor neveridice.

Cu referire la decizia nr. 132 din 25 august 2022 emisă de CNPDCP, pîrîtul a menționat că aceasta a constatat că SRL „ProEstim Imobil" deține calitatea de operator de date cu caracter personal și CNPDCP nu pune la îndoială dreptul operatorului „ProEstim Imobil" SRL de a prelucra automatizat datele cu caracter personal.

Pîrîtul a susținut că, în cazul din speță, nu s-a stabilit că ar fi fost efectuată prelucrarea, stocarea și utilizarea datelor cu caracter personal în condițiile normelor de drept invocate. Accesarea accidentală, dar și intenționată a unor date cu caracter personal constituie încălcare în sensul art. 3 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08 iulie 2011, dar aceasta prin sine nu duce la careva daune sau abuzuri față de beneficiarul datelor în cauză.

De asemenea, pîrîtul a menționat că, conform hotărîrii nr. 4-3295/2022 din 19 ianuarie 2023, reclamantul Daniel Gociu nu a deținut calitatea procesuală de victimă, fiind cu statut de persoană interesată, iar la etapa judecării cauzei contravenționale acesta nu a invocat existența prejudiciului de ordin moral.

Mai mult, pîrîtul a argumentat că reclamantul nu a demonstrat că a suferit un prejudiciu important în urma accesării datelor sale personale și nu a dovedit că prin fapta imputată SRL „ProEstim Imobil" s-au produs repercusiuni asupra vieții personale, psihologice, etc.

Referitor la prejudiciul moral invocat de reclamant, pîrîtul a susținut că reclamantul nu a demonstrat că i-a fost grav afectată integritatea psihică, fizică și i-a fost lezat direct întregul său

sistem de valori, neprezentînd instanței probe pertinente și concludente ce ar dovedi existența suferințelor psihice sau fizice suportate.

În concluzie, pîrîtul SRL „ProEstim Imobil” a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată depusă de Daniel Gociu ca fiind vădit neîntemeiată.

În ședința de judecată, reclamantul Daniel Gociu a susținut cererea de chemare în judecată și a solicitat admiterea acesteia în baza motivelor invocate. Reclamantul a menționat că s-a expus detaliat asupra alegațiilor pîrîtului, considerîndu-le neîntemeiate și pe alocuri false, avînd ca scop inducerea în eroare a instanței și diminuarea cuantumului prejudiciului moral. Acesta a subliniat că pîrîtul/contravenientul SRL „ProEstim Imobil” nici măcar nu a achitat amenda, pe motiv că a tergiversat examinarea cauzei la CNPDCP și ulterior în instanța de judecată, iar contravenția s-a prescris.

Reprezentantul pîrîtului SRL „ProEstim Imobil” nu a recunoscut acțiunea și a solicitat respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată.

În procesul de examinare și soluționare a cauzei, instanța se ghidează de principiile fundamentale ale probațiunii în procedura civilă, așa cum sunt ele stabilite în Codul de procedură civilă. Conform art. 117 alin. (1) și art. 118 alin. (1), probele reprezintă elementele de fapt dobîndite legal care servesc la constatarea circumstanțelor relevante, iar fiecare parte are sarcina de a dovedi circumstanțele pe care le invocă.

În acest context, instanța are responsabilitatea, în conformitate cu art. 121 și art. 122, de a reține spre examinare doar probele pertinente și admisibile, care confirmă, combat ori pun la îndoială existența circumstanțelor importante pentru soluționarea justă a cazului. Aceste probe sunt evaluate în ansamblu, ținînd cont de legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii, așa cum prevede art. 130 alin. (3).

În final, conform art. 239 și art. 240 alin. (1), hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată, bazîndu-se exclusiv pe circumstanțele constatate nemijlocit și pe probele cercetate în ședința de judecată. La deliberare, instanța apreciază probele, determină circumstanțele relevante, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă și admisibilitatea acțiunii, asigurînd astfel o soluționare echitabilă și conformă cu legea a cauzei.

Audiind participanții la proces, examinînd acțiunea înaintată și materialele cauzei în raport cu normele legale aplicabile speței, instanța consideră necesar de a respinge acțiunea ca neîntemeiată, din considerentele ce succed.

În urma analizei materialelor cauzei, instanța constată că obiectul litigiului îl reprezintă solicitarea reclamantului de a încasa de la pîrît un prejudiciu moral în sumă de 10 000 lei, ca urmare a accesării și prelucrării datelor sale cu caracter personal de către SRL „ProEstim Imobil”.

Din materialele dosarului rezultă că, la 05 august 2022, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal a emis Decizia nr. 132 prin care a constatat încălcări ale prevederilor Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal de către SRL „ProEstim Imobil”.

Ulterior, la 19 ianuarie 2023, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, prin hotărîrea pe dosarul nr. 4-3295/2022, a recunoscut vinovat pîrîtul SRL „ProEstim Imobil Grup” de săvîrșirea contravenției prevăzute de art. 74^1 alin. (1) Cod contravențional.

Instanța reține că, potrivit art. 2036 alin. (1) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri.

Potrivit art. 2037 alin. (1) Cod civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciul moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate.

Pentru a angaja răspunderea civilă delictuală în temeiul art. 2036 Cod civil și pentru a acorda despăgubiri pentru prejudiciul moral, este necesar să fie întrunite cumulativ următoarele condiții: existența unei fapte ilicite, existența unui prejudiciu, legătura de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu, precum și vinovăția autorului faptei ilicite.

În cazul de față, instanța constată că existența faptei ilicite a fost confirmată prin Decizia nr. 132 din 05 august 2022 emisă de CNPDCP și prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 19 ianuarie 2023 pe dosarul nr. 4-3295/2022, care a recunoscut vinovat pîrîtul de săvîrșirea contravenției prevăzute de art. 74^1 alin. (1) Cod contravențional.

Cu toate acestea, instanța consideră că simpla constatare a încălcării unei norme de drept nu este suficientă pentru acordarea despăgubirilor morale. Reclamantul trebuie să demonstreze

existența unui prejudiciu moral cert, care să se manifeste prin suferințe psihice sau fizice, afectarea reputației sau a demnității persoanei, sau alte forme de prejudiciu moral.

În speță, pentru a demonstra în mod corespunzător prejudiciul moral invocat, reclamantul ar fi trebuit să prezinte instanței probe concrete care să ateste suferințele psihice sau efectele negative asupra valorilor sale nepatrimoniale. Astfel de probe ar fi putut include rapoarte sau evaluări psihologice care să ateste starea de anxietate, stres sau alte tulburări emoționale cauzate de accesarea neautorizată a datelor sale personale, dovezi medicale care să confirme eventualele probleme de sănătate dezvoltate ca urmare a acestei situații, sau mărturii ale persoanelor apropiate care să confirme modificările comportamentale ori starea emoțională negativă a reclamantului după ce a aflat despre prelucrarea datelor sale. De asemenea, ar fi fost relevante probe care să demonstreze eventualele consecințe negative în relațiile sociale sau profesionale ale reclamantului, generate de folosirea datelor sale personale în raportul de evaluare. În absența acestor probe sau a altora similare, instanța nu poate stabili cu certitudine existența și întinderea prejudiciului moral invocat.

Analizînd natura prelucrării datelor personale efectuate de pîrît, instanța constată că aceasta a avut un caracter limitat și specific, fiind realizată în contextul activității profesionale de evaluare imobiliară. Accesarea Registrului Bunurilor Imobile a fost efectuată pentru a verifica informații obiective despre proprietatea imobiliară (suprafața, destinația, numărul cadastral), iar datele personale ale reclamantului au fost incluse în raportul de evaluare ca efect al setărilor automate ale sistemului informațional la acel moment („De inclus în raport”).

Gradul de gravitate al acestei prelucrări poate fi apreciat ca fiind relativ redus, întrucît nu a existat o intenție directă de a prelucra date cu caracter personal, ci acestea au fost accesate în contextul verificării proprietății imobiliare. Datele respective nu aveau un caracter sensibil (cum ar fi date privind sănătatea, convingerile religioase sau orientarea sexuală), iar scopul prelucrării a fost unul profesional legitim (evaluarea imobiliară), chiar dacă mijloacele utilizate au încălcat normele privind protecția datelor personale. Mai mult, diseminarea datelor a fost limitată, fiind incluse doar în raportul de evaluare cu acces restricționat, și nu s-a demonstrat o exploatare abuzivă a datelor personale sau utilizarea acestora în scopuri comerciale sau de marketing direct. Toate aceste elemente indică faptul că, deși a existat o încălcare a normelor legale privind protecția datelor personale, impactul real asupra drepturilor și intereselor reclamantului a fost de

o gravitate redusă, insuficientă pentru a justifica acordarea despăgubirilor morale în absența unor probe concrete referitoare la prejudiciul efectiv suferit.

Instanța mai reține că, potrivit art. 2036 alin. (4) Cod civil, dacă legea nu prevede altfel, simpla constatare a încălcării unui drept sau interes recunoscut de lege fără plata de despăgubiri oferă satisfacție echitabilă persoanei vătămate doar cînd aceasta corespunde cu natura dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat și persoana vătămată astfel va putea obține o valoare nepatrimonială superioară prejudiciului moral suferit.

În materia protecției datelor cu caracter personal, natura dreptului încălcat prezintă particularități care fac aplicabil acest principiu. Dreptul la protecția datelor personale este un drept fundamental care, odată încălcat, poate fi remediat prin măsuri de constatare și încetare a încălcării, fără ca în toate situațiile să fie necesară și acordarea unor despăgubiri bănești.

În cazul de față, constatarea încălcării prin Decizia CNPDCP nr. 132 din 05 august 2022 și prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 19 ianuarie 2023, prin care pîrîtul a fost sancționat contravențional, reprezintă măsuri care oferă reclamantului o satisfacție echitabilă prin recunoașterea oficială a încălcării drepturilor sale, aplicarea unei sancțiuni contravenționale împotriva pîrîtului (care are atît un rol punitiv cît și unul preventiv), restabilirea legalității prin stoparea prelucrării neautorizate și modificarea ulterioară a setărilor sistemului informațional pentru a evita situații similare în viitor, precum și crearea unui precedent care contribuie la consolidarea protecției datelor personale în contextul activităților de evaluare imobiliară. Aceste efecte juridice și practice ale constatării încălcării reprezintă, în sensul art. 2036 alin. (4) Cod civil, o valoare nepatrimonială superioară prejudiciului moral suferit, mai ales în condițiile în care reclamantul nu a dovedit existența unui prejudiciu moral concret și semnificativ. Prin urmare, în acest caz specific, simpla constatare a încălcării și sancționarea contravențională a pîrîtului constituie o satisfacție echitabilă suficientă, fără a fi necesară și acordarea unor despăgubiri bănești.

Instanța reține, de asemenea, că potrivit art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. În speță, reclamantul nu și-a exercitat obligația de a dovedi existența prejudiciului moral pe care îl invocă, limitîndu-se la afirmații generice privind încălcarea drepturilor sale la protecția datelor cu caracter personal.

În concluzie, instanța consideră că, deși a fost constatată existența unei fapte ilicite din partea pîrîtului SRL „ProEstim Imobil”, reclamantul nu a demonstrat existența unui prejudiciu moral care să justifice acordarea despăgubirilor solicitate. În aceste condiții, cererea de chemare în judecată urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

În conformitate cu art. art. 94, 96, 238-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată, -

h o t ă r ă ș t e

Se respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Daniel Gociu către SRL „ProEstim Imobil”, privind încasarea prejudiciului moral.

Hotărîrea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Președintele ședinței,

Judecător **Igor Pulbere**